

**INNOVATSION TARBIYA TEXNOLOGIYALARINING TALABALAR
TARBIYAVIY FAOLIYATGA KIRISHISHIDA TUTGAN O‘RNI**

Ibragimova Gulsanam Ne‘matovna

Ilmiy rahbar: P.f.d., prof.v/b

Mullaboyeva Diyoraxon Soib qizi

*Nizmoiy nomidagi TDPU, 5A110902 - Pedagogika va
psixologiya magistratura mutaxassisligi I bosqich magistranti*

ANNOTATSIYA:

Mazkur maqola talabalarning tarbiyaviy faoliyat jarayoniga kirishishida innovatsion tarbiya texnologiyalarning tutgan o‘rni haqida fikr-mulohazalarga bag‘ishlangan bo‘lib, bunda innovatsion tarbiya texnologiyalari asosida talabalarning ma‘naviy-axloqiy sifatlarini mavjud holatidan yuksaltirish, bu sifatlarni tarbiyalash jarayonida qanday bilim, ko‘nikma va malakalarga ega bo‘lishlari mumkinligi qayd etiladi. Bundan tashqari ushbu maqola orqali o‘quvchi innovatsion tarbiya texnologiyalari bugungi zamonaviy jamiyatda talaba-yoshlarni ma‘naviy-axloqiy sifatlarini tarbiyalashda jamiyat talablaridan kelib chiqqan holda, to‘ldirilib boriladigan bir butun tizimga ega ekanligi haqidagi ma‘lumotlarni ham bilib olishi mumkin. Bu maqoladan pedagogika va psixologiya yo‘nlisi bo‘yicha tahsil oluvchi talaba va magistrlar, shu yo‘nalishda faoliyat yuritayotgan o‘qituvchilar hamda sohaga oid izlanishlarni olib borayotgan tadqiqotchilar va shular singari soha vakillari foydalanishlari mumkin.

KALIT SO‘Z VA IBORALAR:

Innovatsion tarbiya texnologiyalari, ma‘naviy-axloqiy sifatlar, maqsad, ijodkor, mustaqil fikr, komil inson, estetik, siyosiy madaniyat, texnologik tizim.

АННОТАЦИЯ:

Данная статья посвящена роли инновационных образовательных технологий во внедрении обучающихся в процесс образовательной

деятельности, отмечается, что они могут иметь никмы и навыки. Кроме того, посредством данной статьи читатель может узнать о том, что инновационные образовательные технологии в современном обществе имеют целую систему, которая дополняется требованиями общества в воспитании духовно-нравственных качеств учащихся. Статья предназначена для студентов и аспирантов по специальности педагогика и психология, а также для преподавателей и научных сотрудников в данной области, а также для представителей отрасли.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА И ТЕРМИНЫ:

Инновационные образовательные технологии, духовно-нравственные качества, цель, творчество, самостоятельное мышление, совершенный человек, эстетика, политическая культура, технологическая система.

ABSTRACT:

This article is devoted to the role of innovative educational technologies in the introduction of students into the process of educational activities, it is noted that they may have nicknames and skills. In addition, through this article, the reader can learn that innovative educational technologies in modern society have a whole system that is complemented by the requirements of society in the education of spiritual and moral qualities of students. The article is intended for students and postgraduates in the specialty of pedagogy and psychology, as well as for teachers and researchers in this field, as well as for representatives of the industry.

KEYWORDS AND TERMS:

Innovative educational technologies, spiritual and moral qualities, goal, creativity, independent thinking, perfect person, aesthetics, political culture, technological system.

Zamonaviy jamiyatimizda bugungi kunda innovatsiya, innovatsion texnologiya kabi tushunchalar noaniq tushunchalar emas. Xuddi shular kabi **innovatsion tarbiya texnologiyalari** iborasi ham biz uchun yangilik emas. Pedagogika sohasida tahsil olayotgan talabalarni tarbiyaviyaviy faoliyatga tayyorlashda bu innovatsion tarbiya

texnologiyalariga o‘rinli ravishda murojaat qilinmoqda. Ushbu murojaatdan ko‘zlangan maqsad shuki, innovatsion tarbiya texnologiyalari asosida talaba-yoshlarni ma’naviy-axloqiy sifatlarini tarbiyalash jarayonida ayrim bilim, ko‘nikma, malakalarini ham shakllantirishdir. Quyida ayni shu xususida mulohaza yuritimiz.

Hozirgi vaqtda ta’lim sifatini oshirish uchun amalga oshirilayotgan amaliy ishlar safida innovatsion ta’lim texnologiyalari bilan bir qatorda innovatsion tarbiya texnologiyalari ham baravar xizmat qilmoqda. Aynan innovatsion tarbiya texnologiyalarining talabalar tarbiyaviy faoliyatga kirishishlarida tutgan o‘rni o‘zgacha ahamiyat kasb etadi. Innovatsion tarbiya texnologiyalari talabalarni tarbiyaviy faoliyat jarayoniga tayyorlashning sifatini oshirishda ham asosiy yo‘nalishlardan biri bo‘lmoqda.

Jamiyatning rivojlanishi, yangi turmush sharoitlari, qarashlari, madaniyatlari, bilimlari va texnologiyalari, yangi rivojlanish imkoniyatlari hamda o‘zini o‘zi anglash shakllariga ochiqlik jarayonlari bilan bog‘liqligi sababli, bu ta’lim jarayonida yangicha innovatsiyalarni ishlab chiqish va faol foydalanishni taqazo etmoqda. Shu boisdan ham pedagogik amaliyotda innovatsion tarbiya texnologiyalaridan unumli foydalanish o‘qitishning intensivligini, bilimlarni o‘zlashtirish darajasini, umumiy madaniy va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish darajasini yanada orttirishga, motivatsiya va qiziqishni yuksaltirishga, ko‘nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Innovatsion tarbiya texnologiyalari asosida talaba-yoshlarda ma’naviy-axloqiy sifatlarni tarbiyalashda doimiy o‘zgarib turadigan jamiyat talablaridan kelib chiqqan holda, to‘ldirilib boriladigan bir butun tizimga ega desak bo‘ladi. Chunki uning bir-biri bilan bog‘liq tarkibiy qismlari o‘qituvchining tarbiyaviy faoliyatida muhim yo‘nalishlar sifatida namoyon bo‘lib, hamisha mazmun jihatidan boyitib borilish talab etiladi.

Innovatsion tarbiya texnologiyasi bu — pedagogik metod, usul va vositalarni rejali hamda kutilgan natijalarga erishish yo‘lida imkoniyatlar safini kengaytiradigan, shaxsga va jamoaga aniq ta’sir ko‘rsatadigan jihatlarni ham tanlash

uchun tizimdir. Bu tarbiyach-o‘qituvchining o‘quvchilar bilan bog‘liq amaliy faoliyatni to‘g‘ri shaklda tashkil qilish va boshqarish borasidagi ko‘nikma, malakalarga ega bo‘lishidir. Innovatsion tarbiya texnologiyalariga murojaat natijasida talabalarning tarbiyaviy faoliyatni tashkil qilish ishlarida uyushqoqlik bilan o‘tkazadigan tadbirlari ham ahamiyatlidir. Bu bilan o‘quvchilar va tarbiyalanuvchilarning aqliy rivojlanishini, bilish tafakkurini, kasb tanlashga nisbatan qiziqishini, erkin fikrlashini, o‘z fikr-mulohazalarini hech qanday qo‘rquvsiz, cho‘chimasdan to‘g‘ri tassavur ila bayon eta olish tushunchalarini shakllantirishda yordam beradi.

Tarbiyachi-o‘qituvchining innovatsion faoliyati davomida har bir o‘quvchi alohida yondashuvni topish, o‘quvchi iste’dodida namoyon bo‘ladigan holatlarda uning faolligini oshirishga qaratiladi. Tarbiyach-o‘qituvchi tomonidan uyushtiriladigan tarbiyaviy tadbirlar shuning uchun ham katta ahamiyat kasb etadi. Ammo buni shunchaki tashkil etib bo‘lmaydi, balki bu jarayonda ma’lum talablar mavjud. Bular: tarbiyaviy tadbirlar hech qachon tasodifiy bo‘lmasligi va albatta, har bir tadbir jarayoniga puxta tayyorgarlikni ko‘rish lozim bo‘ladi.

Xulosa o‘rnida aytish joizki, o‘quvchilar va bolalar o‘rtasidagi munosabatlarga mohirlik-la rahbarlik qila olish uchun tarbiyachi jamoaning va jamoatchiliklar ziddiyatlarini ham bilishi kerak. Bunday ziddiyatlarning barham topishi tarbiyachi shaxsi, uning tarbiyalanuvchilar bilan yaqin munosabatlariga ham uzviy bog‘langan. Haqiqiy mahoratga ega tarbiyachi-o‘qituvchi bunday ziddiyatlarni bartaraf eta olishida o‘quvchilar jamoasi, o‘quvchilar o‘zaro munosabatlarining kuchidan unumli foydalanishni biladi. Har bir o‘quvchida o‘zining ijtimoiy va psixik olam mavjudligini inobatga olsak, uni bilish, o‘rganish tarbiyachi-o‘qituvchidan psixologik nuqtai nazardan yondashishni talab etadi. Aynan tarbiyaviy faoliyatning mana shu jihatlarini hisobga olib ayta olamizki, talabalarni tarbiyaviy faoliyat jarayoniga kirishishida innovatsion tarbiya texnologiyalarining ahamiyati va uni puxta o‘rganishlari yuqori ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Azizxodjayeva N.N. Pedagogicheskiye texnologii i pedagogicheskoye masterstvo.-T.: Moliya, 2002.
2. Tolipov O', Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tadbiiy asoslari.-T.:2005.
3. Xoliqov A.A. Pedagogik mahorat. O'quv qo'llanma. - T.: «Iqtisod-moliya», 2010.
4. Хожиева, З. У. (2017). РОЛЬ РЕФЛЕКСИИ В ПРОЦЕССЕ ОБРАЗОВАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ. Восточно-европейский научный журнал, (1-2 (17)), 7-9.
5. Ходжиева, З. У. (2016). ГУМАНИЗАЦИЯ ДИДАКТИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ. Молодежь в науке и культуре XXI в.: материалы междунар. науч.-, 2016.
6. Хожиева, З. У. (2016). Гуманизации дидактических отношений между учителем и учащимся в современном образовании.
7. Хожиева, Z. U. (2014). The Role of" Mark" in Humanization of Didactic Relationships. In Young Scientist USA (pp. 33-36).
8. Yo'ldoshev J.G', Usmonov S. Ilg'or pedagogik texnologiyalar. — T.: O'qituvchi, 2004.